

STATLIGT STÖD

Grundregeln i EU är att stater inte får finansiera ekonomisk verksamhet eftersom det snedvrider konkurrensen på den öppna (inre) marknaden. Det finns dock sammanhang där stater får gå in och störa marknaden när man bedömer att drivkrafterna i marknadsekonomin inte är tillräckliga. Uttrycket "marknadsmislyckanden" används ibland när stater behöver påverka den öppna marknaden.

Det finns vissa utpekade områden där det finns riktlinjer som klargör vilka regler som gäller för att stater ska kunna ge stöd, så kallade statsstödsregler. Det gäller till exempel för områden som regionalstöd, bredbandstöd, energi- och miljöstöd och stöd till forskning, innovation och utveckling.

För vissa områden har EU:s medlemsländer kommit överens om en allmän gruppundantagsförordning (GBER). Det finns även en överenskommelse om *stöd av mindre betydelse* som ger medlemsländer möjlighet att fritt stödja företag med en begränsad summa pengar.

När en organisation eller ett konsortium söker finansiering hos en statlig myndighet så är det viktigt att känna till denna utgångspunkt. Staten drivs inte av samma logik som en privat finansiär. Det är viktigt att visa på att projektansökan som skickas in till en utlysning ligger i linje med undantagen från grundregeln kring statsstöd, som gör det möjligt för staten att finansiera projektet.

ÖVERGRIPANDE ASPEKTER

Läs utlysningstexten

Utlysningen har ett tydligt syfte och resultaten från de beviljade projekten ska bidra till syftet. Alla viktiga uppgifter ska finnas beskrivna i utlysningstexten. Läs den så att ni tydligt förstår vad som efterfrågas och se till att ert projekt möter rätt behov.

Bedömningskriterier

Processerna för beslut om statligt stöd kräver tydlighet och objektivitet. Varje utlysning har därför tydligt beskrivna kriterier som används vid bedömning av inkomna ansökningar. Se alltid till att svara mot dessa kriterier eftersom processen kräver att ansökan bedöms mot dessa.

Tydlig beskrivning

Personerna som bedömer er ansökan kanske inte har någon bakgrund inom ert område. Beskriv er projektidé på ett tydligt och strukturerat sätt så att bedömarna kan förstå nyttan med resultaten och följa upplägget i projektets genomförande. Undvik förkortningar.

Börja skriva ansökan i god tid

Att skriva en ansökan om projektfinansiering är en process i sig. Det har ett egenvärde på flera sätt. Vid skrivandet kan det uppkomma frågeställningar som man inte hade förberett sig för. Börja skriva tidigt för att synliggöra eventuella frågor som ni behöver klargöra.

SKRIVA ANSÖKAN

Använd mallen

Mallen är ofta utformad som hjälp för att sökande enkelt ska kunna ge den information som efterfrågas. Mallen hjälper bedömare att dels få en bra bild av projektets innehåll, dels kunna jämföra kvaliteten mot andra ansökningar i samma utlysning. Hjälpt bedömarna genom att följa strukturen och svara på den information som efterfrågas.

Effekter och mål

Utgå från vilka resultat projektet ska uppnå och vilka effekter det kommer leda till. Säkerställ att dessa ligger i linje med syftet och vad som efterfrågas i utlysningstexten.

State of the art

Beskriv vilka lösningar som finns tillgängliga idag för att möta behovet och hur er idé skiljer sig från det som redan finns tillgängligt på den öppna marknaden.

Aktörer

Utgå från vilka aktörer som behövs för att kunna genomföra projektet på ett effektivt sätt. Beskriv dessa och vilken roll de har i projektet. Fundera även på vilka andra aktörer som borde vara involverade för att öka effekten av projektresultaten.

Genomförande

Beskriv vad som ska göras i projektet på ett strukturerat och tydligt sätt. Dela gärna upp projektet i arbetspaket och beskriv vad respektive part ska bidra med i respektive arbetspaket.

Budget

Beskriv kostnaderna för att kunna genomföra aktiviteterna i projektet. Om den finansierande myndigheten redan har tabeller för kostnaderna, som exempelvis Vinnova, så behöver dessa siffror inte upprepas. Komplettera istället med en beskrivning av vilka delar i projektet som bär kostnaderna och vilka kostnadsslag de inkluderar.

Jämställdhet

Beskriv vilka jämställdhetsfrågor som är relevanta för projektets genomförande. Beskriv även hur projektets resultat och dess utformning påverkas av jämställdhetsfrågor.

Hållbarhet

Vilka av de globala hållbarhetsmålen bidrar projektet till att förbättra? Vilka målkonflikter finns? Finns det sociala, miljömässiga eller ekonomiska hållbarhetsperspektiv kopplat till projektet?

REGLER OCH VILLKOR

GBER

EU:s gruppundantagsförordning, GBER, reglerar vad statliga medel får finansiera och till vilken nivå. GBER reglerar vilka kostnader som är stödberättigande och vilken stödnivå som gäller beroende på arbetets karaktär och vilken organisation som söker bidrag. Det finns även undantag från GBER som är viktiga att känna till när projekt söker finansiering.

Allmänna villkor

Den finansierande myndigheten har allmänna villkor som kan reglera vilket ansvar som åligger olika aktörer i ett beviljat projekt, exempelvis koordinators åtaganden. Villkoren kan även reglera hur man kan använda konsulter eller inkludera utländska projektparter. Med en god förståelse för syftet med statligt stöd, ges bättre förutsättningar att välja när en aktör kan vara konsult till projektet eller ingå som projektpart i konsortiet.

Principer

Den statliga värdegrunden har flera viktiga principer för en god förvaltning – demokrati, legalitet, objektivitet, fri åsiktsbildning, respekt samt effektivitet och service. Dessa principer styr vissa delar av ansökningsprocessen, exempelvis likabehandlingsprincipen som påverkar vilka underlag som ingår i bedömningen och vilka datum som gäller i ansökningsprocessen. Genom att förstå principerna skapas en förståelse för processerna och vilken information som behöver presenteras och på vilket sätt.

Länkar

[EU-kommissionens förordning GBER 651/2014](#)

[Stödnivåer och definitioner för bidrag enligt Vinnovas förordning](#)

[Vinnovas anvisning till stödberättigande kostnader](#)

[Vinnovas allmänna villkor för bidrag – 2025 flera projektparter](#)

[EU:s handledning om definitionen av små och medelstora företag](#)